

Ljubica Markovic

From: Ratel
Sent: petak, 06. oktobar 2023. 09:41
To: Ljubica Markovic
Subject: FW: Komentari na Nacrt pravilnika o radio-opremi

From: Dragana Ilic <Dragana.Ilic@cetin.rs>
Sent: 5. oktobar 2023. 16:38
To: Ratel <ratel@ratel.rs>; Ljubica Markovic <ljubica.markovic@ratel.rs>
Cc: Natasa Vucelic <Natasa.Vucelic@cetin.rs>; Vladimir Skulic <Vladimir.Skulic@cetin.rs>; Miroslav Vujovic <Miroslav.Vujovic@cetin.rs>
Subject: Komentari na Nacrt pravilnika o radio-opremi

Спољњи имејл

Open

Poštovani,

Povodom javnih konsultacija, objavljenih na veb prezentaciji Regulatornog tela za elektronske komunikacije i poštanske usluge (u daljem tekstu: Regulator) dana 4.9.2023. godine, CETIN d.o.o. Beograd-Novi Beograd (u daljem tekstu: CETIN) blagovremeno dostavlja svoje komentare na Nacrt pravilnika o radio-opremi (u daljem tekstu: Nacrt pravilnika).

CETIN smatra da je potrebno preciziranje odredbe člana 2, kao i odredbe člana 20. Nacrta pravilnika, koje se odnose na područje njegove primene i potvrdu usaglašenosti.

Tumačenjem se može zaključiti da je Nacrt pravilnika primarno od interesa za proizvođače, uvoznike i distributere radio-opreme namenjene širokoj potrošnji, tj. opreme namenjene za korišćenje od strane krajnjih korisnika usluga elektronskih komunikacija, ne neophodno privrednih subjekata, kako je definisano novim Zakonom o elektronskim komunikacijama.

S druge strane, odredbom člana 20. Nacrta pravilnika, propisano je da se potvrda usaglašenosti, odnosno izvod iz evidencije o izdatim potvrdama o usaglašenosti obezbeđuje i za sledeću radio-opremu: Broadband Data Transmission Systems (WAS/RLANS).

Imajući u vidu navedene odredbe Nacrta pravilnika, smatramo da je potrebno precizirati da se on odnosi na radio-opremu koja se nalazi na lokaciji krajnjeg korisnika. Smatramo da oprema koja nije namenjena daljoj prodaji, tj. neće doći u posed krajnjih korisnika, ne spada u predmet primene Nacrta pravilnika. Na primer, CETIN koristi navedenu opremu za radio reljne linkove, koji koriste nelicencirani opseg.

Takođe, predlažemo da se Nacrtom pravilnika precizira za koje klase radio-opreme se primenjuje zahtev propisan odredbom člana 4. stav 1. tač. 5),6),7) i 8) Nacrta pravilnika. Konkretno radio-oprema tipično emituje i prima signal propisan odgovarajućim standardima, koji nemaju definisane mere zaštite podataka o ličnosti, jer se oni ne skladište u radio-opremi već (u slučaju mreža mobilne telefonije) u elementima Core mreže. Ukoliko standard propisuje da protokoli koriste kriptovanje određenih podataka, radio-oprema će to obezbediti.

Odredbom člana 12. stav 1. tačka 11) Nacrta pravilnika, propisana je obaveza isporučioca opreme da u slučajevima ograničenja puštanja u rad (npr. radio-oprema samo za unutrašnju upotrebu) ili obaveze pribavljanja odobrenja za upotrebu (npr. pojedinačna dozvola za korišćenje radiofrekveničkog spektra), informacije dostupne na pakovanju radio-opreme treba da omoguće identifikaciju ograničenja puštanja u rad ili obaveze pribavljanja odobrenja za upotrebu. Tim informacijama se dopunjavaju uputstva koje se prilažu uz radio-opremu.

Napominjemo da pribavljanje pojedinačne dozvole za korišćenje radiofrekveničkog spektra nije standardan zahtev za terminalnu opremu. Međutim, u praksi su postojale situacije da je rad bežičnih mikrofona u opsegu 800MHz ometao rad baznih stanica CETN, koje rade u istom opsegu, što prepoznajemo kao potencijalni razlog za definisanje ovog zahteva. Potrebno je precizirati navedenu odredbu Nacrta pravilnika i navesti u kojim situacijama, odnosno za koju radio-opremu je potrebno tražiti pojedinačnu dozvolu za korišćenje RF spektra.

Zahvaljujemo se na pažljivom razmatranju predloženih sugestija i komentara na Nacrta pravilnika i stojimo na raspolaganju za sve dodatne informacije.

Srdačno,

DRAGANA ILIĆ
Corporate Affairs Director

Omladinskih brigada 90
11070 Belgrade, Serbia

M +381 63 1070027
E dragana.ilic@cetin.rs
W www.cetin.eu, www.cetin.rs

Odricanje odgovornosti

Ova imejl poruka i svi njeni prilozi namenjeni su isključivo za korišćenje od strane naznačenog primaoca(laca) i mogu sadržati poverljive i povlašcene informacije. Ukoliko niste naznačeni primalač, nemojte širiti, distribuirati niti kopirati ovu imejl poruku. Molimo vas da posiljaoca odmah obavestite imejtom ukoliko ste greškom primili ovu poruku i da je obrišete iz sistema. Sve izneto isključivo su stavovi i mišljenja pošiljaoca i ne mora nužno predstavljati stavove i mišljenja CETIN d.o.o., osim ako pošiljalac nema za to ovlašćenje CETIN d.o.o. Strogo je zabranjena bilo kakva reprodukcija, širenje, kopiranje, otkrivanje, izmena, distribucija i/ili objavljivanje ove imejl poruke i njenih priloga. CETIN d.o.o. ne prihvata odgovornost za bilo kakvu štetu prouzrokovaniu bilo kojim malicioznim kodom i/ili oštećenjem prenetim ovim imejлом.

Disclaimer

This e-mail and any attachment(s) transmitted with it are intended solely for the use of the intended recipient(s) and may contain confidential and privileged information. If you are not the named addressee, you should not disseminate, distribute or copy this e-mail. Please notify the sender immediately by e-mail if you have received this e-mail by mistake and delete it from your system. Any views or opinions expressed are solely those of the sender and do not necessarily represent those of CETIN Serbia unless sender does so with due authority from CETIN Serbia. Any form of reproduction, dissemination, copying, disclosure, modification, distribution and/or publication of this e-mail and attachments is strictly prohibited. CETIN Serbia accepts no liability for any damage caused by any malware and/or defects transmitted by this e-mail.